Bilag 1

Forslag

Tværgående Sundhedspolitik for Viborg Kommune

Sundhed er et fælles ansvar, hvor borgere, familier, foreninger, virksomheder, region, kommune m.v. løfter i flok for at realisere sundhedspolitikkens vision og mål.

Sundhedspolitikken henvender sig til alle borgere og danner rammen for arbejdet med sundhed i Viborg Kommune.

Sundhedspolitikken er en tværgående politik, der vedtages af Byrådet én gang i hver Byrådsperiode. Politikken forankres i fagudvalgene, som gennem deres sektorpolitkker og konkrete handleplaner realiserer det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde indenfor de respektive fagområder.

Vision

Viborg – den sunde kommune
- et fælles ansvar
- et personligt valg

Sundhed er et fælles ansvar med borgeren som den primært ansvarlige for egen livsstil og sundhed. Sundhedspolitikken skal skabe sammenhæng, motivere og understøtte, så borgeren med afsæt i sit personlige valg vedrørende sundhed gennem hele livet har rammer for et godt liv både fysisk, psykisk og socialt.

Sundhedspolitikken tager afsæt i 4 temaer:

Forslag

Temaer

Sundhedspolitikkens fire temaer:

- ***Børn & Unge***
- ***Gennem hele livet***
- ***Fællesskaber***
- ***Tidlig og effektfuld indsats***

Børn & Unge

En god start på livet præger og sætter retning for borgerens livsstil og sundhed for resten af livet.

Alle har et fælles ansvar i forhold til at få lagt gode spor for sundhed og trivsel hos børn & unge.

Med temaet sættes fokus på sundhed allerede i graviditeten, hos børn, hos unge og deres familier.

Gennem hele livet

Sundhed varer hele livet med borgeren som ekspert i eget liv. Arbejde med sundhed tager udgangspunkt i borgerens ret og evne til at sætte retning for livet. Muligheden for at realisere valgene om retningen for eget liv er tæt forbundet med evnen til at mestre livets opgaver, såvel fysisk, psykisk og socialt.

Med temaet sættes fokus på borgerens mulighed for social, psykisk og fysisk velvære i alle livets faser.

Fællesskaber

Borgerne træffer selv valg om livsstil og sundhed, men valgene sker i høj grad under indtryk af de fællesskaber, vi indgår i. Fællesskaberne findes i familien, blandt venner, på arbejdspladsen, i foreningen, i skole, på plejecenteret og mange andre steder.

Med temaet sættes fokus på, at sikre fællesskaber, hvor borgeren kan hente positiv inspiration og leve det sunde liv.

Tidlig og effektfuld indsats

Hellere forebygge end behandle er det enkle budskab i dette tema, hvor der sættes fokus på tidligt at se og forebygge de signaler, som kan advare om kommende udfordringer for den fysiske eller psykiske, eller sociale sundhed.

Med temaet sættes fokus på initiativer, som målrettet og effektfuldt forebygger, opsporer og imødegår udfordringer for sundheden.

Tværgående sundhedspolitik for Viborg Kommune

Forslag

VISION

Viborg - den sunde kommune

- Et fælles ansvar
- Et personligt valg

TEMA	TEMA	TEMA	TEMA
Børn & unge	Gennem hele livet	Fællesskaber	Tidlig og effekt-fuld indsats
MÅLSÆTNINGER	**MÅLSÆTNINGER**	**MÅLSÆTNINGER**	**MÅLSÆTNINGER**
Forældrene handler og tager ansvar for børn og unges sundhed og trivsel i og udenfor hjemmet sammen med de professionelle	Borgerens ret til et personligt valg - med afsæt i forskelligheder og egen opfattelse af liv og sundhed - respekteres	Aktive borgere, Foreningsliv og private virksomheder etablerer fælleskaber overalt i kommunen, som medvirker til at sætte rammer for sunde fællesskaber med fokus på både det sociale, fysiske og psykiske miliø.	Borgere og kommune har en særlig bevågenhed på at opspore og positivt påvirke forhold, der truer den enkelte borgers sundhed
Børn og unges sundhed og trivsel er et fælles ansvar. Derfor mødes børn og unge i Viborg Kommune af voksne, som i alle kontakter arbejder sundhedsfremmende	Borgerne oplever i alle livsfaser livsmod, livsglæde og følelsen af at mestre sit eget liv og de fællesskaber og sammenhænge, de indgår i.	Borgerne har let adgang til, og er aktivt deltagende i leg, fysisk aktivitet, socialt samvær såvel i fritids- som arbejdssammenhænge,	Borgere – også de særligt udsatte - har kendskab og adgang til åbne og varierede sundhedsfremmetilbud.
Børn, unge og forældre har et varieret og aktivt kultur- og fritidsliv.	Borgerne handler og tager ansvar for eget liv og sundhed	Borgerne deltager i fællesskaber - også borgere, som på grund af f.eks. sygdom, handicap mm., har vanskeligt ved selv at tage initiativ hertil.	
Børn og unge finder det attraktivt at træffe sunde valg og støttes heri ude og hjemme			

Viborg Kommunes vil i sundhedspolitikken have fokus på:

Forslag

Børn & Unge	• at vejlede og ruste forældrene, og de der arbejder med børn, til at tage ansvar for børnenes sundhed og trivsel, f.eks. ved at understøtte den gode start på "forældreskabet", ved bla. at tilbyde familiegrupper for gravide/nye familier, forældresamarbejde i dagtilbud og skoler, herunder støtte til skabelse af forældrenetværk. • at sikre tidlig opsporing og indsats i forhold til udsatte børn, unge og familier. • at sikre børn og unges sunde madvaner – bl.a. i form af det gode måltid og rammerne for måltidet i hjemmet, i de kommunale tilbud, osv. • at støtte "aktive" aktiviteter for børn, unge og deres familier – bl.a. i form af indbydende og tilgængelige udeområder, og ved at være en medspiller i brug af naturen og en bred vifte af kultur- og fritidsliv.
Gennem hele livet	• at aktivt søge partnerskaber med virksomheder og uddannelsesinstitutioner i kommunen om sundhedsinitiativer. • at sikre synlige ressourcer til rådgivning og starthjælp for initiativer til fremme af sundhed. • at sikre kompetente fagligheder og rammer om sundhedsfremme, pleje og behandling, som tilrettelægges, så borgeren sikres valgfrihed og mestring af livet. • at understøtte gode overgange for børn, unge og voksne.
Fællesskaber	• at vejlede omkring samt understøtte etablering af lokale netværk og fællesskaber samt inspirere til lokale samarbejder mellem borgere, foreninger, institutioner og virksomheder. • at sikre en tværgående tilgang til sunde fællesskaber, hvor viden, netværk, lokalefaciliteter og andre ressourcer bruges på tværs. • at sikre fortsat udvikling af det aktive medborgerskab.
Tidlig og effektfuld indsats	• en aktiv indsats for at opspore og tage handling på potentielle udfordringer for sundhed og trivsel hele livet igennem. • en målrettet indsats til borgere med særlige behov og giver dem de bedst mulige vilkår for et selvstændigt liv.

Forslag

Sundhedspolitikkens effektmål

Sundhedspolitikken er en tværgående politik. Den realiseres og lever via sektorpolitikker og fagudvalgenes konkrete handleplaner, med specifikke mål for den effekt de enkelte initiativer forventes at have på kort og mellemlang sigt.

Med effektmålene for den samlede sundhedspolitik sigtes mod de langsigtede effektmål for den samlede sundhedstilstand blandt kommunens borgere.

- Med særlig afsæt i indsatserne målrettet fællesskaber, netværk og inklusion har Viborg Kommune som mål, at:

  Andelen af borgere med ringe trivsel[1] reduceres fra 24 % i 2013 til <21 % i 2017 og til <19 % i 2021

- Med særlig afsæt i indsatserne målrettet kost, motion og livstil har Viborg Kommune som mål, at;

  Andelen af borgere med overvægt[2] reduceres fra 54 % i 2013 til <52 % i 2017 og til <49 % i 2021

- Med særlig afsæt i indsatserne målrettet rammer for og støtte til fysiske aktivitet har Viborg Kommune som mål, at:

  Andelen af borgere, som er fysisk inaktive[3]) reduceres fra 16 % i 2013 til <14 % i 2017 og <13 % i 2021

- Med særlig afsæt i indsatserne målrettet tidlig og effektfuld indsats og sunde fællesskaber har Viborg Kommune som mål, at:

  Andelen af borgere, som oplever et højt stressniveau[4] reduceres fra 24 % i 2013 til <21 % i 2017 til <19 % i 2021

De 4 effektmål måles via de landsdækkende "Hvordan har du det?" undersøgelser, som laves for alle de 5 regioner/98 kommuner. Udgangspunktet (2013-tal) er taget fra den seneste opgørelse. Med målttalene – nævnt ovenfor - vil Viborg Kommune placere sig i top blandt regionens kommuner. Med andre ord……..

Viborg – den sunde kommune

- **Et fælles ansvar**
- **Et personligt valg**

[1] Ringe trivsel defineres som personer, der angiver, at deres trivsel er nogenlunde eller dårlig.
[2] Overvægt defineres som personer, der angiver, at de er moderat (BMI ml. 26-30 eller svært (BMI=>30) overvægtige.
[3] Fysisk inaktivitet defineres som personer, der angiver, at de har mindre end 2 dage ugentligt med mindst 30 minutters aktivitet.
[4] Højt stressniveau defineres som personer, der angiver, at de har et PSS-niveau på >15. (PSS = Perceived Stress Scale – måles via 10 spørgsmål)